

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriło (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak (sprawozdawca)

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa M.J.

przeciwko M.S. prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą U. w W.
o ustalenie istnienia stosunku pracy, odszkodowanie, wynagrodzenie, wydanie
świadczenia pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 14 listopada 2019 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ś.

z dnia 4 lipca 2019 r., sygn. akt VII Pa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ś. postanowieniem z dnia 4 lipca 2019 r. „na podstawie art. 398 § 2 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 398⁶ k.p.c.” odrzucił - w zakresie żądania dotyczącego odszkodowania z tytułu niewydania świadectwa pracy - skargę kasacyjną powoda M.J. od wyroku Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 28 lutego 2019 r., VII Pa (...), oddalającą apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 16 października 2018 r., którym oddalono powództwo przeciwko pozwanemu M.S., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą U. z siedzibą w W., o ustalenie istnienia stosunku pracy w okresie od dnia 11 listopada 2015 r. do dnia 20

grudnia 2016 r., o odszkodowanie z tytułu rozwiązania umowy o pracę i z tytułu niewydania świadectwa pracy, o wynagrodzenie za pracę za listopad i grudzień 2016 r. oraz o wydanie świadectwa pracy.

W motywach orzeczenia Sąd Okręgowy podniósł, że zarzuty i żądania wniesionej przez powoda skargi kasacyjnej dotyczyły także roszczeń związanych z wydaniem świadectwa pracy, w tym odszkodowania za niewydanie świadectwa pracy w kwocie 7.380 zł. Artykuł 398² § 2 pkt 2 k.p.c. stanowi zaś, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna między innymi w sprawach dotyczących świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych, a sąd drugiej instancji na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzuca skargę kasacyjną niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. lub z innych przyczyn niedopuszczalną.

Powód zaskarżył postanowienie Sądu Okręgowego w całości, wnosząc o jego uchylenie i o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

W zażaleniu zarzucono naruszenie: 1) art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c., przez wadliwe zastosowanie oraz błędną wykładnię polegającą na uznaniu, że niedopuszczalne jest wniesienie skargi kasacyjnej w przedmiocie roszczenia o zapłatę wynagrodzenia za pracę i za okres wypowiedzenia oraz o ustalenie stosunku pracy, a ponadto przez uznanie, iż roszczenie o wynagrodzenie oraz o ustalenie stosunku pracy jest roszczeniem dotyczącym świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych, podczas gdy roszczenie o wypłatę wynagrodzenia za pracę i za okres wypowiedzenia oraz roszczenie o ustalenie stosunku pracy, choć niewątpliwie wiąże się w pewnym stopniu ze świadectwem pracy (w przypadku jego uwzględnienia), to jednak nie jest roszczeniem, o którym mowa w art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c.; 2) art. 398 § 2 pkt 2 k.p.c., przez powołanie nieistniejącego przepisu prawa przy wydaniu orzeczenia.

Powód wskazał, że powołany przez Sąd Okręgowy art. 398 § 2 pkt 2 k.p.c. nie dotyczy wnoszenia skarg kasacyjnych ani też nie dzieli się na paragrafy czy punkty, a oparcie orzeczenia o nieistniejący przepis jest oczywistym naruszeniem przepisów prawa procesowego. Ponadto, jak wynika z akt postępowania, wniósł on do Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego w W. dwa odrębne pozwy, które nigdy formalnie nie zostały skierowane do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia

(art. 219 k.p.c.), a z postępowania prowadzonego przez Sądy obu instancji nie można ustalić, który z tych dwóch pozwów był faktycznie procedowany. Co prawda, w toku postępowania dokonywano ustaleń w zakresie objętym obydwoma pozwami, a powód określał wartość przedmiotu sporu obejmującą wartość obydwu spraw, ale działało się to w skutek błędnego przekonania, że wydano zarządzenie o skierowaniu obu spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia. Poza sporem jest, że powód domagał się od pozwanego wynagrodzenia za listopad 2016 r. w kwocie 616 zł, wynagrodzenia za grudzień 2016 r. w kwocie 1.090,17 zł, wynagrodzenia za okres wypowiedzenia w kwocie 13.419,35 zł oraz ustalenia stosunku pracy. Roszczenia te z całą pewnością nie są roszczeniami wymienionymi w art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c., które powodują niedopuszczalność skargi kasacyjnej. Za roszczenia wymienione w tym przepisie można by jedynie uznać dochodzone przez powoda żądanie zapłaty odszkodowania za niewydanie świadectwa pracy w kwocie 7.380 zł oraz zobowiązania pozwanego do wydania powodowi świadectwa pracy. Z uwagi na wskazaną wyżej wadliwość procedowania nie sposób jednak ustalić, czy w ogóle kwestia ta była przedmiotem powództwa, bowiem w żadnym z dwóch złożonych pozwów powód nie wytoczył takiego roszczenia. Natomiast roszczenie o odszkodowanie (art. 415 k.c.) nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c., ponieważ nie jest roszczeniem w związku z żądaniem wydania świadectwa pracy, ale roszczeniem opartym o żądanie naprawienia szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione. Stosownie do art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach dotyczących „świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych”, co obejmuje nie tylko roszczenie o wydanie świadectwa pracy lub o jego sprostowanie (art. 97 k.p.), ale także roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej przez pracodawcę wskutek niewydania w terminie lub wydania niewłaściwego świadectwa pracy (art. 99 § 1 k.p.), w szczególności o odszkodowanie w wysokości wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy z tego powodu.

Zarówno w doktrynie (por. J. Iwulski: Kasacja w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - pierwsze doświadczenia, *Monitor Prawniczy* z 1997 r. nr 10, s. 391), jak i w orzecznictwie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22 lutego 2018 r., II PK 108/17, LEX nr 2487652; z dnia 4 marca 2008 r., II PK 178/07, OSNP 2009 nr 11-12, poz. 145; z dnia 12 kwietnia 2007 r., I PZ 6/07, niepublikowane), przyjmuje się, że wyłączenie dopuszczalności skargi kasacyjnej, o którym mowa w art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. dotyczy nie tylko odszkodowanie określonego w art. 99 k.p. (z tytułu pozostawania bez pracy), ale także naprawienia jakiegokolwiek szkody spowodowanej niewydaniem lub wystawieniem niewłaściwego świadectwa pracy, gdyż także taka sprawa mieści się w pojęciu sprawy o „roszczenie związane ze świadectwem pracy”.

Oznacza to, że trafnie przyjął Sąd Okręgowy - mimo iż w sentencji postanowienia na skutek omyłki pisarskiej powołał się na art. 398 § 2 pkt 2 k.p.c. - że roszczenie powoda o zasądzenie odszkodowania za niewydanie w terminie świadectwa pracy w kwocie 7.380 zł było w rozumieniu art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. sprawą dotyczącą świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych, a skarga kasacyjna w tym zakresie jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu. Podkreślenia wymaga, że roszczenie o odszkodowanie za niewydanie świadectwa pracy dotyczy szkody polegającej na pozostawaniu pracownika bez pracy i przewidziane jest w art. 99 k.p. A zatem pracownik może dochodzić od pracodawcy na podstawie przepisów Kodeksu cywilnego naprawienia szkody wyrządzonej niewydaniem w terminie lub wydaniem niewłaściwego świadectwa pracy (art. 99 § 1 i 2 k.p.), innej niż utrata zarobków w związku z pozostawaniem bez pracy. Nie wpływa to jednak na ocenę dopuszczalności skargi kasacyjnej, gdyż nadal jest to roszczenie dotyczące naprawienia jakiegokolwiek szkody spowodowanej niewydaniem świadectwa pracy, gdyż także taka sprawa mieści się w pojęciu sprawy o „roszczenie związane ze świadectwem pracy”.

Sumując powyższe, prawidłowo Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną w zakresie żądania powoda dotyczącego odszkodowania z tytułu niewydania świadectwa pracy w kwocie 7.380 zł, ponieważ z akt sprawy jednoznacznie wynika, że takie roszczenie objęte było wyrokiem Sądu Rejonowego w W. (k. 321-326 a.s.)

oraz apelacją powoda (k. 330-337 a.s.), która została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w Ś. z dnia 28 lutego 2019 r.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

as